

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222201379
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2222201379.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci žalobcu: Mercedes-Benz Financial Services Slovakia s.r.o., IČO: 35 728 116, so sídlom v Bratislave, Tuhovská 29, zastúpeného JUDr. Petrom Milecom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Lazovná 20, proti žalovanej: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. F. XXX/X, zastúpenej splnomocnencom Erben & Erben, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mostová 2, za účasti intervenienta na strane žalovanej: A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, právne zastúpený splnomocnencom: STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dunajská 15, o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a nariadenie neodkladného opatrenia, odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 23. mája 2022, č.k. 20C/21/2022-53, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. m e n í tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.
- II. Žalovaná a intervenient majú nárok na náhradu trov tohto konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia spočívajúceho v zriadení záložného práva v prospech žalobcu na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v k.ú. D., obci D., okrese Dunajská Streda, zapísaných na LV č. XXXX a LV č. XXX Okresného úradu Dunajská Streda zamietá (výrok I.), nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým zakazuje žalovanej akýmkoľvek spôsobom, okrem bežnej údržby, nakladať s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v k.ú. D., obci D., okrese Dunajská Streda zapísanými a/ na LV č. XXXX Okresného úradu Dunajská Streda ako rodinný dom súp. č. XXX postavený na parcele č. 419/87, b/ na LV č. XXX Okresného úradu Dunajská Streda ako parcela registra „C“ parc. č. 419/87, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 90 m² a parcela registra „C“ parc. č. 419/71 orná pôda vo výmere 671 m² (výrok II.) a žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva (výrok III.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 324 ods. 1, ods. 3, § 325 ods. 1, § 343 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vecne súd dôvodil, že žalobca návrhom, doručeným súdu 26.04.2022, žiadal nariaďiť zabezpečovacie opatrenie spočívajúce v zriadení záložného práva v jeho prospech k nehnuteľnostiam označeným vyššie a zároveň navrhol nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal žalovanej nakladať s týmito nehnuteľnosťami. Návrhy odôvodnil tým, že žalobca ako prenajímateľ a obchodná spoločnosť International Travel Services s.r.o., ako nájomca uzavreli zmluvy o finančnom leasingu, na základe ktorých žalobca poskytol nájomcovi financovanie predmetov leasingu - autobusov zn. Mercedes-Benz. Za účelom zabezpečenia pohľadávok (žalobcu) vyplývajúcich zo zmlúv žalobca uzavrel so žalovanou zmluvy o ručení. Z dôvodu omeškania nájomcu s plnením splátok žalobca listom zo 04.04.2022 vypovedal zmluvy o finančnom leasingu a dlžnú sumu v celkovej výške 31.005,88 Eur s príslušenstvom si uplatnil podaním návrhu v upomínacom

konaní, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 26Up/381/2022. Výška nárokov žalobcu kvôli úrokom z omeškania a zmluvnej pokute plynutím času stále narastá. Žalobca z verejne dostupnej evidencie katastra nehnuteľností zistil, že jediný majetok žalovanej, z ktorého by mohla byť jeho pohľadávka reálne uspokojená; sú predmetné nehnuteľnosti, na ktorých je zároveň vyznačená plomba, vzbudzujúca v žalobcovi dôvodnú obavu z ohrozenia budúcej exekúcie na tento majetok. Súd z návrhu a doložených príloh (zmlúv o finančnom leasingu, zmlúv o ručení, prehľadu záväzkov nájomcu po splatnosti, návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, a výpisov z LV č. XXXX a LV č. XXX pre k.ú. D.) zistil, že jednu zo zmlúv o finančnom leasingu uzavrela so žalobcom za nájomcu žalovaná a dve p. G. B.; obaja sú podľa zápisu v obchodnom registri konateľmi nájomcu s oprávnením konať za neho samostatne. Súvisiace zmluvy o ručení uzavrela so žalobcom ako ručiteľ len žalovaná. Z bodu 2.3 zmlúv o ručení vyplýva právo veriteľa (žalobcu) domáhať sa splnenia každého zo zabezpečených záväzkov od ručiteľa, ak je dlžník (nájomca) s jeho splnením v omeškani, a to aj bez potreby písomného vyzvania dlžníka. K 04.04.2022 predstavovala výška pohľadávky žalobcu z leasingových zmlúv celkom 31.005,88 Eur; z toho z prvej zmluvy 9.997,70 Eur, z druhej 10.430,71 Eur a z tretej 10.577,47 Eur, pohľadávku si žalobca uplatnil v upomínacom konaní, pričom návrh smeruje voči obom konateľom nájomcu a uplatňujú sa ním i pohľadávky z ďalších obdobných zmluvných vzťahov (pozn. súdu: žalobca podal návrhy na nariadenie zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia samostatne aj voči druhému konateľovi nájomcu, vychádzajúc z obdobných skutkových okolností; konanie sa vedie na tunajšom súde pod sp. zn. 7C/22/2022). Ku dňu vydania tohto rozhodnutia je na LV č. XXXX H. XXX pre k.ú. D. na tam zapísaných nehnuteľnostiach označených vo výroku, ktorých výlučným vlastníkom je žalovaná, vyznačená plomba „na základe V - 2965/2022 a V - 3687/2022“.

3. Na základe uvedeného súd prvej inštancie bol toho názoru, že pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia spočívajúceho v zriadení záložného práva v prospech žalobcu na nehnuteľnostiach vo výlučnom vlastníctve žalovanej nie sú splnené zákonné podmienky. Záložné právo totiž možno zriadiť iba na veciach, právach či majetkových hodnotách dlžníka, ktorým žalovaná vo vzťahu k žalobcovi nie je; je „iba“ konateľkou dlžníka a zároveň jeho ručiteľom, čo však na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nepostačuje; preto súd tento návrh zamietol. Vychádzajúc z obsahu návrhu, pripojených listín a z nich vyplývajúcich súvislostí však súd dospel k záveru, že žalobca osvedčil skutočnosti odôvodňujúce obavu z ohrozenia exekúcie pre prípad jeho úspechu v súvisiacom (zatiaľ upomínacom) konaní. Vzhľadom k vyznačenej plombe na listoch vlastníctva je nepochybné, že žalovaná už s nehnuteľnosťami nakladá, čo podľa zaužívanej súdnej praxe dostatočne odôvodňuje obavu z možného ohrozenia exekúcie. Preto súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň keďže predmetom konania je len neodkladné opatrenie, súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP rozhodol aj o trovách konania.

4. Proti výroku II. a III. tohto uznesenia podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP. Uviedla, že tvrdená výška uplatnenej pohľadávky v upomínacom konaní predstavuje 31.005,88 Eur s príslušenstvom, pričom o jej dôvodnosti a výške nebolo doposiaľ súdom právoplatne rozhodnuté. Žalovaná popiera vznik aj výšku uplatňovanej pohľadávky. Zmluvy o finančnom lízingu označené v žalobe, boli uzavreté s odlišným subjektom od osoby žalovanej a žalovaná tak nedisponuje hodnovernými podkladmi, z ktorých by bol zrejмый žalobcom uplatňovaný nárok, pričom v súčasnosti žalovaná nepôsobí vo vlastníckej, ani organizačnej štruktúre primárneho dlžníka. Žalovaná je iba v pozícii ručiteľa, tento záväzok v zmysle § 306 ods. 1 Ob.z. má subsidiárnu povahu. Uplatnenie tvrdeného nároku žalobcu v upomínacom konaní proti žalovanej nie je relevantné, pretože pre absenciu akéhokoľvek dôkazu o prvotnom uplatnení nároku proti primárnemu dlžníkovi nemožno žalovanú považovať za pasívne vecne legitimovanú vo vzťahu k pohľadávke, ktorej úspešná vymožiteľnosť sa má nariadeným neodkladným opatrením údajne zabezpečiť. Žalobca neuvádza žiadny dôvod, pre ktorý by mala byť vedená exekúcia na majetok žalovanej ako ručiteľky, nie je známe, prečo sa žalobca domnieva, že primárny dlžník neuhradí pohľadávku v prípade, ak bude na jej úhradu riadne vyzvaný a ani dôvod, pre ktorý by mal mať žalobca pochybnosť o jej platobnej disciplíne v prípade právoplatného súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázala na to, že návrh v upomínacom konaní sp.zn. 26Up/381/2022 smeruje spoločne a nerozdielne s ňou aj voči G. B. (ručiteľ č. 2), preto tvrdená obava žalobcu z ohrozenia nožnej exekúcie na majetok žalovanej nelogická a neadekvátne, keďže ručiteľ č. 2 disponuje huteľným a nehnuteľným majetkom (ktorý žalovaná príkladmo uvádza a pripája výpisy z príslušných listov vlastníctva), ktorý by postačoval na uspokojenie uplatňovanej pohľadávky, keď podľa názoru odvolateľky jeho hodnota násobne presahuje výšku pohľadávky. Nariadené neodkladné opatrenie preto nedôvodne, neprimerane a neproporčne zasahuje do výkonu

vlastníckeho práva žalovanej a je tu aj výrazný nepomer výšky údajnej pohľadávky žalobcu a predajnej hodnoty nehnuteľnosti. Žalovaná poukazuje na to, že dňa 30.03.2022 uzavrela kúpnu zmluvu s A. D. na prevod vlastníctva k nehnuteľnosti, v dôsledku ktorej dochádza len k výmene majetkových hodnôt v rovnakej výške (nešlo o bezodplatný prevod vlastníctva, ani o prevod za neprímerane nízku cenu), pričom v čase uzavretia kúpnej zmluvy nemala žalovaná žiadnu vedomosť o skutočnostiach, pre ktoré malo byť vydané neodkladné opatrenie a rovnako dobromyseľný bol aj kupujúci, ktorý financoval kúpu nehnuteľnosti prostredníctvom bankového úveru, na čo bolo v prospech financujúcej banky dňa 23.03.2022 zriadené záložné právo. Vzhľadom na uvedené žalovaná navrhla napadnutý výrok II zmeniť a návrh zamietnuť a žalovanej priznať nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

5. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol uznesenie ako správne potvrdiť a priznať mu nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že dňa 10.05.2022 vydal súd v konaní sp.zn. 26Up/381/2022 platobný rozkaz, ktorým návrhu v celom rozsahu vyhovel a hoci bol zrušený na základe spoločného odporu žalovaných a teda konanie bude pokračovať v režime CSP, možno konštatovať, že upomínací súd dospel k záveru, že návrhom uplatňovaný nárok možno odôvodnene predpokladať na základe návrhu a pripojených dôkazov, ktoré sú postačujúce. Námieta žalovaná, že v súčasnosti nepôsobí vo vlastníckej ani organizačnej štruktúre primárneho dlžníka obchodnej spoločnosti International Travel Services s.r.o., a preto nedisponuje hodnovernými podkladmi, z ktorých by bol zrejmy žalobcom uplatňovaný nárok, je v kontexte ručiteľského vyhlásenia žalovanej obsiahnutého v bode 2.1 zmlúv o ručení absolútne irelevantná, navyše pôsobila od vzniku primárneho dlžníka od 04.07.2017 až do 26.05.2022 a to spoločne so žalovaným 2/ ako jeden z dvoch spoločníkov s obchodným podielom o veľkosti 50% a súčasne obaja boli konateľmi s oprávnením konať v mene spoločnosti samostatne, čiže musela mať o pohľadávke, jej výške i okolnostiach jej vzniku, vedomosť. Žalobca tiež poukazuje v tejto súvislosti na zrejmu časovú následnosť krokov žalovaného, keď po zlyhaní rokovania medzi žalobcom a primárnym dlžníkom týkajúceho sa riešenia pohľadávky, ktorých sa žalovaná ako konateľ aktívne zúčastňovala, bola následne v katastri nehnuteľností vyznačená plomba na základe V – 2965/2022 z 31.03.2022, pričom presne v rovnaký deň a v totožnom čase bola vyznačená plomba aj na nehnuteľnostiach žalovaného 2/. Dňa 04.05.2022 bol vydaný platobný rozkaz, ktorý bol žalovanej doručený dňa 23.05.2022 a bezprostredne potom sa žalovaná zbavila svojej účasti v spoločnosti primárneho dlžníka, pričom od 27.05.2022 sa jediným spoločníkom spoločnosti stala obchodná spoločnosť FL Company CZ s.r.o. v Prahe, ktorej jediným spoločníkom a konateľom je od 14.04.2022 Ľuboš Bukovan, ktorý sa zároveň od 27.05.2022 stal jediným konateľom primárneho dlžníka a v priebehu mesiacov marec a apríl 2022 sa stal spoločníkom a konateľom vo viacerých spoločnostiach sídliačich v Českej republike a vykazuje znaky „nastrčenej osoby“, ktorá dané spoločnosti reálne nevedie, čo vyplýva z viacerých webových českých stránok. Obdobne sa jeho nečinnosť prejavuje aj v predmetnej spoločnosti, ktorá podľa údajov vyplývajúcich z verejne dostupných zdrojov informácií do dnešného dňa nepodala daňové priznanie za rok 2021 a neplní si ani ďalšie svoje povinnosti resp. záväzky, napr. voči Sociálnej poisťovni. Podľa informácií žalobcu je primárny dlžník v súčasnosti nečinný, pričom jeho aktíva tvorí dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 1,2 milióny Eur, o správnej evaluácii ktorého má žalobca prinajmenšom dôvodné pochybnosti. Je zarážajúce, že žalovaná ani nie s odstupom 14 dní od zániku jej účasti v spoločnosti primárneho dlžníka, sa snaží tvrdiť, že o ekonomickej situácii dlžníka nemá žiadne informácie. Pochybnosti žalobcu o platobnej disciplíne žalovanej pramenia z jej vystupovania ešte v pozícii konateľa žalovaného v priebehu rokovaní so žalobcom a z jeho krokov smerujúcich k záveru, že sa účelovo zbavuje svojho exekúciou postihnuteľného majetku. Poukazovanie na bližšie nekonkretizovaný huteľný a nehnuteľný majetok žalovaného 2/ ako druhého ručiteľa, s ktorým netvorí nerozlučné procesné spoločenstvo, nemá preto žiadny právny význam odhliadnuc od toho, že označený majetok tvoria len drobné spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach, ktorých hodnota sa evidentne ani zďaleka nepribližuje výške pohľadávky žalobcu a preto by na jej uspokojenie určite nepostačovali.

6. V priebehu odvolacieho konania oznámil A. D., bytom D. XXX, svoj vstup do konania ako intervenient na strane žalovanej podľa § 82 CSP a to z dôvodu právneho záujmu na výsledku konania spočívajúceho v tom, že je kupujúci predmetných nehnuteľností v zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 30.03.2022, ktorého vlastnícke právo nebolo zapísané do katastra nehnuteľností z dôvodu, že uznesením o neodkladnom opatrení bola na LV č. XXXX H. C. XXX pre katastrálne územie D. vyznačená plomba, čo predstavuje právnu prekážku zápisu jeho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Vo vyjadrení k podanému odvolaniu považoval napadnuté rozhodnutie za nesprávne, keďže takým výrazným spôsobom zasahuje a obmedzuje dispozičné právo žalovanej, že nevyhnutne dochádza

k zásahu do jej základných práv vlastníť majetok chránených Ústavou SR. Konajúci súd ani len neskúmal proporcionalitu nariadeného neodkladného opatrenia, nakoľko návrh žalobcu, ani uznesenie súdu neobsahuje, a to ani odhadom, aktuálnu výšku trhovej hodnoty nehnuteľností s ktorými bolo žalovanej v rozsahu uvedenom v uznesení zakázané disponovať. Žalobca si uplatňuje pohľadávku vo výške dlhu 31.005,88 Eur (spolu s príslušenstvom k 10. máju 2022 vo výške 42.354 Eur), pričom hodnota nehnuteľností odkúpených intervenientom je 295.000,- Eur. Uplatňovaný dlh tak tvorí len zlomok z trhovej hodnoty nehnuteľností a tento hrubý nepomer jednoznačne svedčí o neprimeranosti uloženého neodkladného opatrenia. Súd mal na základe aj vlastnej ingerencie zisťovať proporcionalitu navrhovaného neodkladného opatrenia a možnosti iných dostupných, menej invazívnych riešení na zabezpečenie pohľadávky žalobcu, medzi ktoré jednoznačne patrí aj napr. postihnutie nehnuteľného majetku ručiteľa 2/. Z vyznačenej plomby v prospech intervenienta na nehnuteľnostiach žalovanej muselo byť súdu zrejmé, že nariadením neodkladného opatrenia dôjde okrem významného zásahu do dispozičných práv žalovanej taktiež k zásadnému zásahu do práv intervenienta, ktorý podpísal so žalovanou kúpnu zmluvu na základe dobrej viery. Nesprávny je aj záver prvoinštančného súdu, že nebolo možné v danom prípade nariadiť zabezpečovacie opatrenie. Intervenient je toho názoru, že momentom vymáhania peňažnej istiny zo strany žalobcu, ktorý podal na príslušný súd návrh na vydanie platobného rozkazu, v ktorom žalovaná figurovala ako fyzická osoba, sa dostala do procesného postavenia dlžníka, keďže žalobca vymáha rovnakú sumu od všetkých troch subjektov. Zabezpečovacie opatrenie má za každých okolností prednosť. Záverom intervenient poukázal na to, že na kúpu predmetných nehnuteľností už čerpal hypotekárny úver vo výške 220.000 Eur, ktorý v súčasnosti naďalej spláca a zvyšných 75.000 Eur z kúpnej ceny žalovanej ako predávajúcej vyplatil z vlastných zdrojov. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie a priznal intervenientovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Žalovaná v reakcii na vyjadrenie intervenienta zopakovala dôvody, pre ktoré považuje postup prvoinštančného súdu za nesprávny. Naďalej zastáva názor, že uplatnenie pohľadávky voči žalovanej bolo, vzhľadom na kogentnú subsidiaritu ručiteľského záväzku, predčasné. Žalobca v konaní nepreukázal, že primárneho dlžníka včas vyzval na splnenie dlhu a že tento si ani v primeranej dobe svoj záväzok nesplnil. V čase rozhodovania súdu prvej inštanície toto žalobca ani netvrdil a svoj peňažný záväzok uplatnil „pre istotu“ okamžite priamo voči obom ručiteľom, bez predošlej výzvy na plnenie adresovanej primárnemu dlžníkovi a bez dôkazu o jeho neochote svoj záväzok splniť. Akékoľvek odlišné zmluvné dojednanie v predložených ručiteľských záväzkoch, ktoré by umožňovalo žalobcovi domáhať sa úhrady svojej údajnej pohľadávky priamo voči ručiteľke bez predchádzajúcej preukázateľnej výzvy na plnenie vo vzťahu k primárnemu dlžníkovi, je absolútne neplatným dojednaním pre rozpor s kogentným ustanovením § 303 Obchodného zákonníka.

8. Žalobca k písomným vyjadreniam žalovanej a intervenienta uviedol, že uznesenie súdu prvej inštanície naďalej považuje za správne, zákonné a spravodlivé. Nesúhlasí s výkladom ust. § 303 Obch. zák. zo strany žalovanej, je toho názoru, že s poukazom na § 306 ods. 1 a § 263 ods. 1 Obch. zák. odchýlné dojednanie zmluvných strán v uvedenom prípade v bode 2.3 zmluvy o ručení sa nijako neprieči právnej úprave a je bežne používané v praxi. Žalobca preto nebol povinný preukazovať súdu, že na splnenie záväzku najprv vyzval nájomcu ako primárneho dlžníka, ktorý dlh v primeranej lehote nesplnil. Pokiaľ ide o údajný dlhodobý nehmotný majetok nájomcu v hodnote 1,2 milióna Eur, podľa názoru žalobcu tento nie je reálnou majetkovou hodnotou, ale len fiktívnou účtovne vykazovanou hodnotou, čomu nasvedčuje aj to, že v exekučnej veci na OS Banská Bystrica sp. zn. 6Ek/2105/2022 o vymoženie 31.005,88 Eur s prísl. na majetok nájomcu nebola vymožená žiadna suma. Na základe uvedeného je úplne zrejmá neochota a zároveň neschopnosť primárneho dlžníka splniť svoj záväzok, vyplývajúca z neexistencie akéhokoľvek exekúciou postihnuteľného majetku.

9. Intervenient k vyjadreniu žalovanej a žalobcu zotrvával na svojom skoršom vyjadrení. Uznesenie okresného súdu podľa neho preukázateľne vykazuje znaky arbitrárnosti a nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Žalovaná k vyjadreniu intervenienta zopakovala v podstate svoje doterajšie tvrdenia s tým, že naďalej popiera vznik a výšku žalobcom tvrdenej pohľadávky, ktorá nebola voči nej súdom doposiaľ judikovaná, poukazuje na jej subsidiárne postavenie ako ručiteľa, pripomína, že druhý ručiteľ disponuje dostatočným majetkom na uspokojenie tvrdenej pohľadávky žalobcu, pričom žalobca navyše iba účelovo spochybňuje

existenciu nehmotného majetku primárneho dlžníka, čo žalovaná popiera a rovnako popiera tvrdenia žalobcu o nedôveryhodnosti aktuálneho spoločníka primárneho dlžníka.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou (§ 355 a § 357 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP á contrário) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

12. V prvom rade odvolací súd uvádza, že v priebehu konania oznámil vstup do konania na strane žalovanej ako intervenient A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, a to z dôvodu právneho záujmu na výsledku tohto konania. Podľa § 81 CSP, intervenient je ten, kto sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku konania. Účelom vstupu intervenienta do sporu je, aby vlastnými procesnými úkonmi podporoval tú stranu sporu, na ktorej vystupuje. Intervenient má právny záujem na výsledku sporu, ktorý vyplýva z hmotného práva. V procesnej rovine ide o záujem, aby spor vyhrala strana, ktorú intervenient podporuje. Právny záujem intervenienta na výsledku sporu, kde vynesené rozhodnutie bude záväzná iba subjektívne (iba medzi žalobcom a žalovaným) je daný, ak existuje medzi intervenientom a stranou sporu taký hmotnoprávny vzťah, pre ktorý má predmet intervenovaného sporu povahu predbežnej otázky. V prejednávanej veci uvedená podmienka splnená bola, nakoľko právny záujem intervenienta na výsledku sporu je nepochybne daný tým, že ako kupujúci predmetných nehnuteľností v zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 30.03.2022 uzavretej so žalovanou, v dôsledku nariadeného neodkladného opatrenia nemôže dosiahnuť zápis jeho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

13. K vstupu intervenienta do konania dochádza už samotným doručením písomného podania intervenienta, že vstupuje do konania a ak toto podanie spĺňa všetky náležitosti, súd iba oznámi vstup intervenienta stranám. Ustanovenie § 83 CSP síce zakotvuje, že súd na návrh rozhodne, či je vstup intervenienta prípustný, ale o samotnom vstupe intervenienta súd nerozhoduje. Súd o prípustnosti vstupu intervenienta vydáva rozhodnutie len na návrh, pričom ide jedine o návrh na vyslovenie neprípustnosti vstupu intervenienta do konania a o taký prípad v uvedenej veci nešlo. Preto odvolací súd konal s intervenientom bez toho, aby o jeho vstupe do konania osobitne rozhodoval.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i jednotlivé argumenty predostreté žalovanou a intervenientom v odvolacom konaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, spočívajúceho v zákaze žalovanej nakladať s nehnuteľnosťami, označenými vo výroku rozhodnutia, vyhovel.

15. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa odseku 2 písm. c) a d) tohto ustanovenia, neodkladným opatrením možno strane uložiť, okrem iného, najmä aby nenakladala s určitými vecami alebo právami, alebo aby niečo vykonala, niečo sa zdržala, alebo niečo znášala.

16. Z citovaného ustanovenia CSP vyplýva, že zákon predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie neodkladného opatrenia ako formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladné opatrenie môže nariadiť iba na návrh. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Žiadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli osvedčené. Základnými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré súd musí skúmať je potom osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami, žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), že uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), že navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ bude mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah

(princíp proporcionality) a že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (princíp subsidiarity).

17. Z obsahu spisového materiálu bolo osvedčené, že žalobca má voči spoločnosti International Travel Services, s.r.o., Bratislava, splatnú pohľadávku vo výške 31.005,88 eur s príslušenstvom, zo zmlúv o finančnom leasingu, v ktorých žalobca bol v postavení prenajímateľa a označená spoločnosť v postavení nájomcu. Za účelom zabezpečenia peňažných pohľadávok žalobcu vyplývajúcich zo zmlúv o finančnom leasingu uzavrela žalovaná so žalobcom tri zmluvy o ručení, v ktorých sa zaviazala ako ručiteľ uspokojiť veriteľa, ak dlžník nesplní svoje záväzky vzniknuté v súvislosti s leasingovými zmluvami. Z doložených listín bolo osvedčené, že peňažné pohľadávky žalobcu z predmetných zmlúv o finančnom leasingu boli zabezpečené nielen ručením zo strany žalovanej, ale aj zmluvami o ručení, ktoré žalobca uzavrel s ďalším subjektom a to G. B., bytom D. XXX (ďalej len ručiteľ 2). Žalobcom tvrdená pohľadávka vo výške 31.005,88 eur s príslušenstvom je aktuálne predmetom súdneho konania, v ktorom sa žalobca domáha jej zaplatenia voči obojmu ručiteľom spoločne a nerozdielne. Toto súdne konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené, keďže proti vydanému platobnému odporu bol včas podaný odpor, pričom žalovaná suma tvorená príslušenstvom vzhľadom k plynutiu času narastá. Žalobca si uplatnil predmetnú pohľadávku návrhom na začatie konania aj voči primárnemu dlžníkovi International Travel Services, s.r.o., a súd mu platobným rozkazom vyhovel, pričom odpor podaný nebol. Žalobca v súčasnosti čaká na vyznačenie právoplatnosti, aby mohol podať návrh na vykonanie exekúcie.

18. V konaní bolo preukázané, že žalovaná je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX H. XXX pre k.ú. D., okres Dunajská Streda (rodinný dom a parcela, na ktorej je dom postavený), vo vzťahu ku ktorým sa vedie vkladové konanie pod V - 2965/2022 a V - 3687/2022 a na nehnuteľnostiach je vyznačená plomba. Z predložených dôkazov vyplýva, že žalovaná uzavrela dňa 30.03.2022 kúpnu zmluvu s A. D., bytom D. XXX (tu intervenientom na strane žalovanej), ktorým na neho previedla predmetné nehnuteľnosti, avšak vkladu vlastníckeho práva na kupujúceho aktuálne bráni na LV vyznačená plomba na základe záznamu č. Z-5061/2022 o rozhodnutí súdu, ktorým nariadil neodkladné opatrenie zakazujúce žalovanej nakladať s nehnuteľnosťami. Ako vyplýva z predloženej kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanou ako predávajúcou a intervenientom ako kupujúcim, kúpna cena nehnuteľností bola dohodnutá vo výške 295.000 Eur, pričom kupujúci čerpal na ich kúpu hypotekárny úver. Žalobca tvrdí, že podľa verejne prístupných zdrojov žalovaná iný majetok, ktorý by bol spôsobilý v prípade potreby uspokojiť jeho pohľadávku, nevládni. Bolo však osvedčené, že ručiteľ 2/ disponuje nehnuteľným majetkom, u ktorého nie je vylúčené, že by postačoval na uspokojenie žalobcovej pohľadávky.

19. Vychádzajúc z takto osvedčených skutočností mal odvolací súd za to, že neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

20. Dôvodnosť nároku žalobcu, ktorému sa má poskytnúť procesná ochrana, bola síce osvedčená, keďže v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce ak navrhovateľ osvedčí existenciu nároku vo veci samej, nevyžaduje sa preukázanie jeho opodstatnenosti (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 7 Cdo 144/2013). Osvedčenie uvádzaných skutočností neznamená a nezaručuje dôvodnosť podania žaloby vo veci samej. Odvolací súd však musel prisvedčiť tvrdeniu žalovanej i intervenienta, že v danom prípade nebola osvedčená obava, že prípadná exekúcia bude ohrozená. Dôvodom je skutočnosť, že v prebiehajúcom spore o zaplatenie pohľadávky žalobcu vo výške 31.005,88 Eur s príslušenstvom sú obaja ručitelia - teda žalovaná ako ručiteľ 1/ a G. B. ako ručiteľ 2/, v postavení pasívne solidárnych dlžníkov (§ 511 Občianskeho zákonníka), takže v prípade úspechu žalobcu v spore musia žalobcovi obaja splniť dlh spoločne a nerozdielne, pričom veriteľ je oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich s tým, že ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne. Odvolateľka k odvolaniu doložila výpisy z listov vlastníctva, z ktorých vyplýva, že ručiteľ 2/ je vlastníkom viacerých nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese Košice - okolie, a to záhrad, trvalých trávnatých porastov, lesných pozemkov. Žalobca síce tvrdí, že na tomto nehnuteľnom majetku má žalovaný len určité podiely a ich hodnota je zanedbateľná a ani zďaleka sa nepribližuje výške jeho pohľadávky, na osvedčenie hodnoty tohto majetku však súdu nepredložil žiadny dôkaz. Zároveň z predložených listín vyplýva, že medzi pozemkami sú aj také, ktorých výmera je značná (desiatky tisíc m²), a podiel ručiteľa 2/ je v niektorých prípadoch 1/3. Nie je teda vylúčené, že cena nehnuteľného majetku ručiteľa 2/ dosahuje výšku žalobcovej pohľadávky, pričom súdu neprislúcha z úradnej povinnosti zisťovať jeho hodnotu, súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádza zo skutkového stavu

tvrdeného a osvedčeného v návrhu. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť súd o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický, pričom rozhodujúce skutočnosti musí navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť. V danom prípade preto, ak žalobca chcel byť úspešný mal okrem iného osvedčiť aj to, že hodnota nehnuteľného majetku druhého ručiteľa nedosahuje výšku žalovanej pohľadávky.

21. Odvolací súd s prihliadnutím k uvedeným skutočnostiam mal za to, že nariadenie neodkladného opatrenia nebolo dôvodné, nakoľko nebola splnená základná podmienka a to existencia obavy, že exekúcia bude ohrozená. Nebol tiež zachovaný princíp proporcionality, t.j. že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah. Vychádzajúc z kúpnej zmluvy uzavretej žalovanou dňa 30.03.2022 s kupujúcim A. D., osvedčená hodnota nehnuteľného majetku žalovanej, ktorý má byť neodkladným opatrením postihnutý, je 295.000 Eur, zatiaľ čo pohľadávka žalobcu 31.005,88 Eur s príslušenstvom, čo je neporovnateľne nižšia suma, preto vyhovie návrhu za uvedenej situácie je evidentne neprímerané, obmedzujúce žalovanú neprímeraným spôsobom a zároveň aj neprímeraným spôsobom zasahujúce do práv kupujúceho - intervenienta, ktorý navyše na kúpu nehnuteľnosti čerpal hypotekárny úver a musí ho splácať hoci vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nebolo doposiaľ na neho prevedené práve z dôvodu nariadeného neodkladného opatrenia.

22. Napokon sa žiada doplniť, že nebola v danom prípade naplnená ani podmienka subsidiarity, zakotvená v § 324 ods. 3 CSP, podľa ktorého neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. V zmysle uvedeného ustanovenia má zabezpečovacie opatrenie teda vždy prednosť a pokiaľ súd dospeje k záveru, že jeho nariadenie by bolo vo vzťahu k účelu vyplývajúcejmu z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia možné, samotný návrh zamietne. To platí aj v prípade, že ostatné zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia sú splnené. Splnenie uvedenej podmienky skúma súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vždy a z úradnej povinnosti. Podstatou zabezpečovacieho opatrenia je, že súd môže na návrh veriteľa zriadiť záložné právo na veciach, právach a iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie jeho peňažnej pohľadávky, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zákon pripúšťa v prípade, ak žalobca má voči žalovanému peňažnú pohľadávku. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je nielen posilnenie pozície veriteľa peňažnej pohľadávky, ale i zabránenie zhoršenia jeho pozície zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie tejto pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná, alebo už bola judikovaná. Jedná sa teda o pohľadávku, ktorá vznikla z právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom.

23. V danom prípade žalobca tvrdí a zároveň aj osvedčil, že voči žalovanej má peňažnú pohľadávku vo výške 31.005,88 Eur s príslušenstvom, zaplatať ktorej sa domáha súdnou cestou. Z uvedeného vyplýva, že v prejednávanej veci by tak bolo možné (samozrejme iba za splnenia všetkých zákonom vyžadovaných predpokladov), uvažovať jedine o zriadení zabezpečovacieho opatrenia, čo s prihliadnutím na ust. § 324 ods. 3 CSP vylučuje nariadenie neodkladného opatrenia, a preto už z tohto dôvodu musel byť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa proti zamietajúcejmu výroku I. uznesenia prvoinštančného súdu neodvolal, otázka prieskumu správnosti uvedeného rozhodnutia nebola predmetom odvolacieho konania.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

25. O nároku na náhradu trov tohto konania (prvoinštančného i odvolacieho) rozhodol súd podľa ust. § 396 ods. 2 CSP a za použitia ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní úspešnej žalovanej a intervenientovi na strane žalovanej priznal ich náhradu v celom rozsahu.

26. Toto uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).